

Бивши амерички изасланик на Косову Шон Бернс изјавио је на хашком процесу ратном лидеру ОВК Хашиму Тачију да су САД у лето 1999. "предвиделе" да ће Срби бити приморани да оду са Косова када у покрајину уђе НАТО.

Тачи је оптужен за злочине против човечности на Косову и у Албанији, 1998-99, заједно са Кадријем Весељијем, Реџепом Сељимијем и Јакупом Краснићијем. Сви су у то време били чланови Главног штаба ОВК.

Бернс је, као званичник Стејт департмента, тада предводио Косовску дипломатску посматрачку мисију (КДОМ).

Током унакрсног испитивања сведока, Тачијев бранилац Лука Мишетић у судници је пустио снимак на којем, непосредно пре уласка Алијансе на Косово у јуну 1999, портпарол Стејт департмента Кен Бејкон (Бацон) каже да „Косово неће бити срећно место за Србе када НАТО уђе“.

Бејкон је изразио уверење да „Срби не желе да остану тамо, него да се врате у Србију“.

„Ми не знамо колика је српска мањина, вероватно око 100.000 или мало више, али када се косовски Албанци врате, наша претпоставка је да ће се многи Срби вратити у Србију“, казао је представник САД пред новинарима.

На снимку се чула и оцена извештача да то звучи као да САД „охрабрују Србе који живе на Косову да оду“, што је Бејкон негирао, уз тврдњу да „само предвиђа“ шта ће се догодити.

Коментаришући ту изјаву, Бернс је у судници потврдио да је „нажалост“ и он унапред очекивао да ће Срби морати да оду. Као узрок је означио дуготрајно насиље које је пре тога власт Слободана Милошевић примењивала над Албанцима.

„Предвидели смо да ће Албанци спровести одмазду када НАТО уђе“, рекао је Бернс, сугеришући да је то била последица претходног „Милошевићевог циља да протера велики број Албанаца“ како би остварио доминацију на Косову.

Амерички дипломата раније је тужиоцима изјавио да су Срби били подвргнути „насиљу мотивисаном осветом“ после повратка Албанаца и уласка НАТО на Косово.

О насиљу над цивилима, 1998-99, лидери ОВК су америчким посматрачима „давали лажне информације“, казао је Бернс у ранијој изјави тужилаштву.

Адвокат Мишетић то је настојао да оповргне наводећи пример убиства шесторице

младих Срба у кафићу Панда у Пећи, у децембру 1998.

Наглашавајући да је ОВК од почетка негирала да је одговорна, Тачијев бранилац је у судници пустио изјаву председника Србије Александра Вучића да „нема доказа да су албански терористи“ починили злочин – „напротив“.

Пошто је потврдио да су САД у прво време кривиле ОВК за злочин у Панди, Бернс је рекао да је био „изненађен и запањен“ Вучићевом изјавом.

Сведок је, потом, као тачну прихватио Мишетићеву тврдњу да је злодело починила „српска безбедносна служба“ у намери да окриви ОВК.

Тачијев бранилац доказивао је, током испитивања, и да Главни штаб ОВК није имао команду над јединицама на терену, а Бернс је то делимично потврдио.

Адвокат Мишетић цитирао је документ Стејт департмента с пролећа 1999. по којем на Косову „не постоји политичка структура, ни ефективна контрола и команда над ОВК“.

Бернс се с тим сагласио, али је нешто касније рекао да су и „нерегуларне“, сеоске јединице биле подређене командантима „оперативних зона“ ОВК који су, како тврде тужиоци, били чланови Главног штаба.

Током преговора у Рамбујеу, тај штаб је, по сведоку, имао „танушну контролу“ над регионалним старешинама, зато што су се они противили мировном споразуму који је Тачи заговарао.

Бернс, који је 53. сведок од почетка суђења 3. априла прошле године, наставља да одговара на питања бранилаца четворице оптужених.

Оптужница у 10 тачака терети Тачија (55), Весељија (56), Сељимија (52) и Краснићија (73) за: прогон на политичкој и етничкој основи, затварање, незаконито хапшење и притварање, друге нехумане поступке, окупно поступање, присилни нестанак, мучење (две тачке) и убиства (две тачке).

Наведене злочине, припадници ОВК под командом оптужених починили су, по оптужници, у 42 нелегална притвора ОВК на Косову и у Албанији над приближно 407 притвореника, од којих је најмање 98 убијено, од марта 1998. до септембра 1999.

Шест тачака оптужнице терети Тачија, Весељија, Сељимија и Крансићија за злочине против човечности, а четири тачке за ратне злочине. Сви су изјавили да нису криви.

(Н1)